

16-гч тойгта келн-улсин бичкдүдин сад «Бадм цецг»

Өвкнрин шулун наадд бичкдүдин
өслтинь болн эрүл-мендинь
батллна эв-арлна негнь

«Калмыцкие подвижные игры как одна из форм развития и укрепления
здоровья ребенка-дошкольника»

● *Бичкдүдт наадд онц орм*

эзлнэ:

● *Наадн – дамшилт,*

● *Наадн – сурһмэж,*

● *Наадн – көдлмш,*

● *Наадн – даслһн.*

Цагин неквр

«Дусалар сав дүүрдг» - гидг кезэнэ келчксн үлгүр дамжж, дорас талт-мулт гиж өсж йовх бичкдүдт эк-эцкнрлэ, сурһмжлачнрла хамдан өвкнрин нааддудла таньлдулж дасхх кергтэвидн.

Кичэлдэн чигн, кичэлин хөөн чигн, онц көдлмштэн күүкдтэһэн өвкнрин шулун наадд наадх кергтэ, юнгад гихлэ, нааддар, нааддын йовудар бичкдүд соньмсж, оньган өгч келэн өөдлүлнэ болн чаңһ-чиирг, цогц-махмудта, бат-эрүл мендтэ, ни-негн өснэ.

Күсл:

- Бичкдүдин чаңһ-чииргинь, эрүл-мендинь батлһн;
- Өвкнрин байн дамшлт сергэж, тустаһар олзлһн.
- Хоорндан ни-негн нааддг сурһмж өглһн;
- Цуг проектин орлцачнр (сурһмжлачнр, эк-эцкнр) хоорндан селвцэд көдлмшэн кеж, күүкдин кел байжуллһн.

Тэвгдэжэх көлдмшин төрмүд:

- Бичкдүдиг хальмг улсин шулун нааддудла таньлдулһн.
- Шунмһаһар эврэ кичэлмүдтэн, онц көдлмштэн шулун наадд олзлж бичкдүдин келнь өргжүлһн.
- эк-эцкнр, аав- ээжнр меддг шулун нааддудын аһулһ бичкдүдтэн цээлһж өгдг болн наадд нааддг даслһнд орлцдг седвр өгх.

Проектын неквр:

- даслһна болн батлһна чинр олж авч, тэвсн зура күцэж чадлһн.

Күцэх цаг: 1 жил

Күцэх эв-арһс: өдр болһн күцэх көдлмш
(өдрин зура) күцэлһн, эк-эцкнрт сүв-селвг өглһн,
дурта кевэр цаган давулх.

Күцэх көдлмшин шинжлһн:
бичкдүдин бээдл-жирһл шинжлх,
(яһж нааддгинь, келдгинь, хоорндан күүнддгинь)

Проектын хол ухан-тоолвр:

Кемр хальмг улсин шулун наадд эк-эцкнр бичкдүдлэ хамдан дасч авхла теднэ чаңһ-чииргинь, эрүл-мендинь батлгдх, хальмг келнь ясрх, хальмг келнд соньмсдг болх. Эк-эцкнр үрдүдтэн чик сурһмж өгх.

Проектиг давулһна кем.

1. Белдлһнэ көдлмш: ямр кевэр тэвсн күслэн күцэх, цуг методическ эв-арһ олзлһна литератур болн бичкдүдлэ көдлх дегтрмүд, дидактическ эв-арһ белдлһн.
2. Проектин хол: тэвсн көдлмш күцэлһн.
3. Ашлвр келһн: Ямр кевэр тэвсн зура күцэсэн шинжлһнэ көдлмш кех.
4. Жилин туршарт: сар болһн бичкдүд 2-4 шулун наадд дасч авх зөвтө.

Иргч зура

Балчр баг

Наадн: «Туулас хавстан бэртн»

Күсл	Толь байжуллн	Эв-арһс	Дөңцл	Методическ сүв-селвг
Багшин даалһвр күцэдг болн келж чадлн. Шамдһа болдг сурһмж өглн.	Дуһра Шаһа хавстн	Көгжм	Шаһас	Эн наадна зокал сурһмжлач аль бүүвөч күүкдлө батлх зөвтө

Наадн: «Көлиннь хурһдар»

Наачах бичкдүд өкөл уга, һарарн нөкд уга багшин даалһвриг күцөх зөвтө	Барун Зүн Тэрлк	Хальмг айс	Тэрлк шаһас	Эн наадна зокалла эк-эцкнриг таньлдулх, гертөн батллн.
---	-----------------------	------------	----------------	--

Наадн: «Киитн Аав»

Күүкдин оньгинь өөдлүллн, саглдг сурһмж өглн	Киитн аав Бүс киитрүлх	Тоолдг: абчн, чибчн	Модн	Эн наад һаза сергллһнд наадх кергтө. Сурһмжлач наадхин өмн сән орм хэлөх зөвтө.
--	------------------------------	------------------------	------	---

Дунд баг

Наадн: «Дал деер шаһа зөөлһн»

Күсл	Толь байжуллһн	Эв-арһс	Дөңцл	Методическ сүв-селвг
Багшин келсиг чикэр соңсдг, эврэн соңссан күцэдг арһ өөдлүллһн. Нег негндэн дөңг-тусан күргдг сурһмж өглһн.	дал Шаһа Диилвр Күрэлң	Көгжмин айс	Хөөнө дал Шаһас	Эн наадна зокал сурһмжлач күүкдлө батлх зөвтө

Наадн: «Мөңгн бүс»

Бичкүдиг хальмг улсин аъясла таньлдулх болн оньган өгч гүүдг медрл өгх.	Барун тал Зүн тал Хоорнд	Хальмг айс Тоолдг	Мөңгн бүс	Эн наадна зокал сурһмжлачнрт цөөлһж, багдан батлһн.
---	--------------------------------	----------------------	-----------	---

Наадн: «Мөрнө урлдан»

Хошадар зерглдэд зогсдиг батлһн. Күүкдин оньгинь өөдлүллһн, саглдг сурһмж өглһн	зерглдэд мөрч урлдан	Көгжмин айс	Бүс, Халхс	Эн наад һаза серглһнд наадх кергтө. Сурһмжлач наадхин өмн сән орм хөлөх зөвтө.
---	----------------------	-------------	---------------	--

Ах баг
Наадн: «Кепцг хайлһн»

Күсл	Толь байжуллһн	Эв-арһс	Дөңцл	Методическ сүв-селвг
Күүкдин оньг батллһн. Шулу-шудрмг арһинь өөдлүллһн.ни-негн нааддг сурһмж өглһн.	Кепцг Дуһра Шүүгдх	Көгжмин айс	Кепцг	Эн наад сурһмжлач күүкдлө наадх зөвтө. Наадна тускар эк-эцкнрлө селвлцх.

Наадн: «Чон болн хөд»

Наадна үүлдвр, зокал чиктнь күцэдг чадвр өөдлүллһн. Нег-негндән дөңг-тусан күргллһн.	Живр Хөөч талвң	Хальмг айс	Халхс Зургуд	Эн наадна зокал сурһмжлачнрт, эк-эцкнрт цөөлһж өглһн.
--	-----------------------	------------	-----------------	---

Наадн: «Шаһас деегшән хайж хавллһн»

Багшин келсиг чикәр соңсж учр-утхинь меддг чадвр батллһн. Күүкдин шулу-шудрмгинь өөдлүллһн, саглдг сурһмж өглһн.	Хоорндан Хайх Хавлх Дегц	Тоолдг	Тулм Шаһас	Сурһмжлач наадхин өмн сән орм олх зөвтө.
--	-----------------------------------	--------	---------------	--

«ЧИДЛЭН БАТРУЛЫЙ»

ОНЬГАН ӨГТН

«ХАЛЬМГ УЛСИН НААДД – МАНА ЗӨӨР»

Проект күцэсн цагт бичкдүдин насна онц медх.

- Үзмжин –үүлдврин тоолвр ухалһн (наглядно –
действенное мышление)
- Эрүл-мендинь, келлһнэ чадвринь медлһн
- Нег-негндэн дөң-тусан күргдг сурһмж өглһн

Эк-эцкнрлэ күцэх көдлмш.

- Сүв-селвг;
- дамшлтын семинар;
- бичкдүдлэ болн эк-эцкнрлэ хамдан нэр-наадд давулх.

Проектин ашлвр:

- бичкдүдин ухалһ болн келлһ өргжүллһн;
- шулун наадд олар нааддг, чинринь медлһн
- үгин көрң байжуллһн;
- эк-эцкнр хальмг шулун наадд нааддгинь болн төрскн келән даслһнд оньган өглһн;
- проект күцәсн чилгчәр ашлвр кеж харслһн.

Онъган өгснтн байрлжсанав!

